

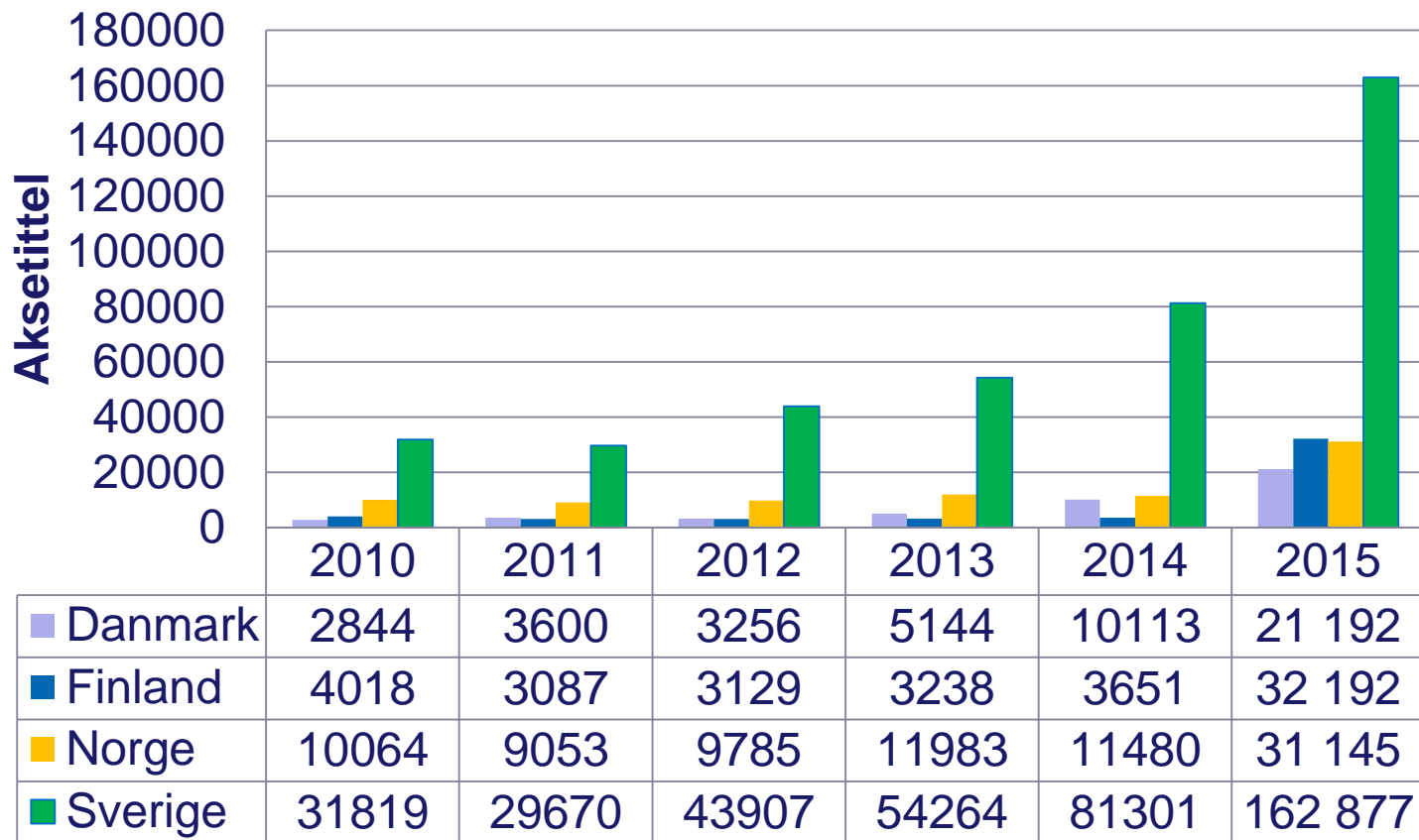
Arbeidsmarkedsintegrering av flyktninger - muligheter og utfordringer

Anne Britt Djuve

Migrasjon – ett av mange utviklingstrekk

- Stagnerende produktivitetsvekst, oljekrise
- Nye skillelinjer i arbeidsmarkedet – og økt ulikhet
- Fallende organisasjonsgrader
- Demografiske endringer
- Aktiveringspolitikken har begrenset effekt
- Klima – omlegging til grønn økonomi
- (Rask økning i flyktningetilstrømming?)

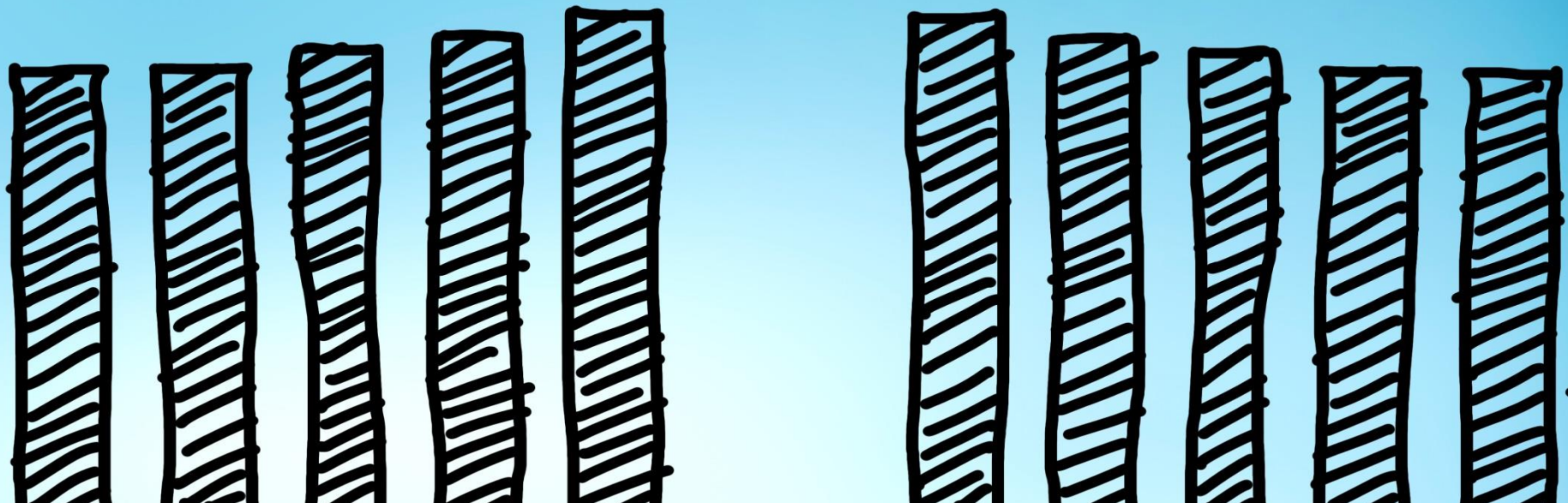
Antall asylsøkere

Medbrakt kompetanse

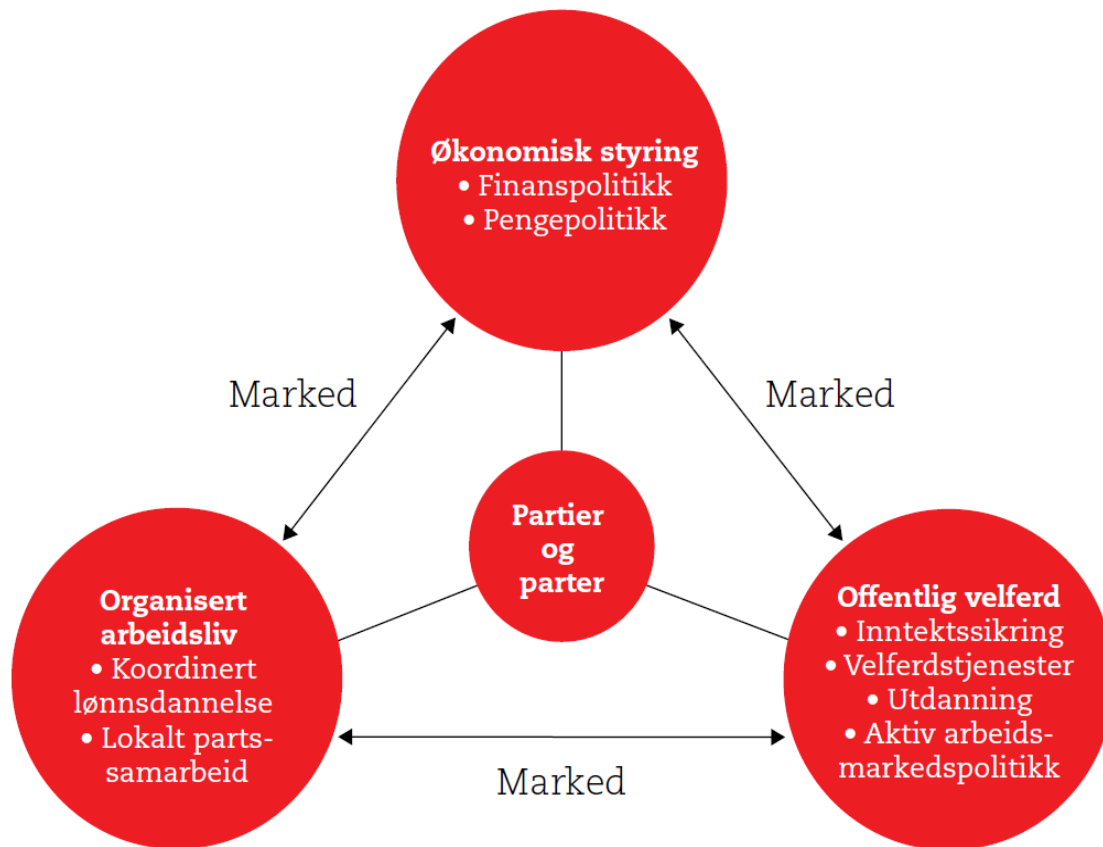
Krav i norsk arbeidsliv

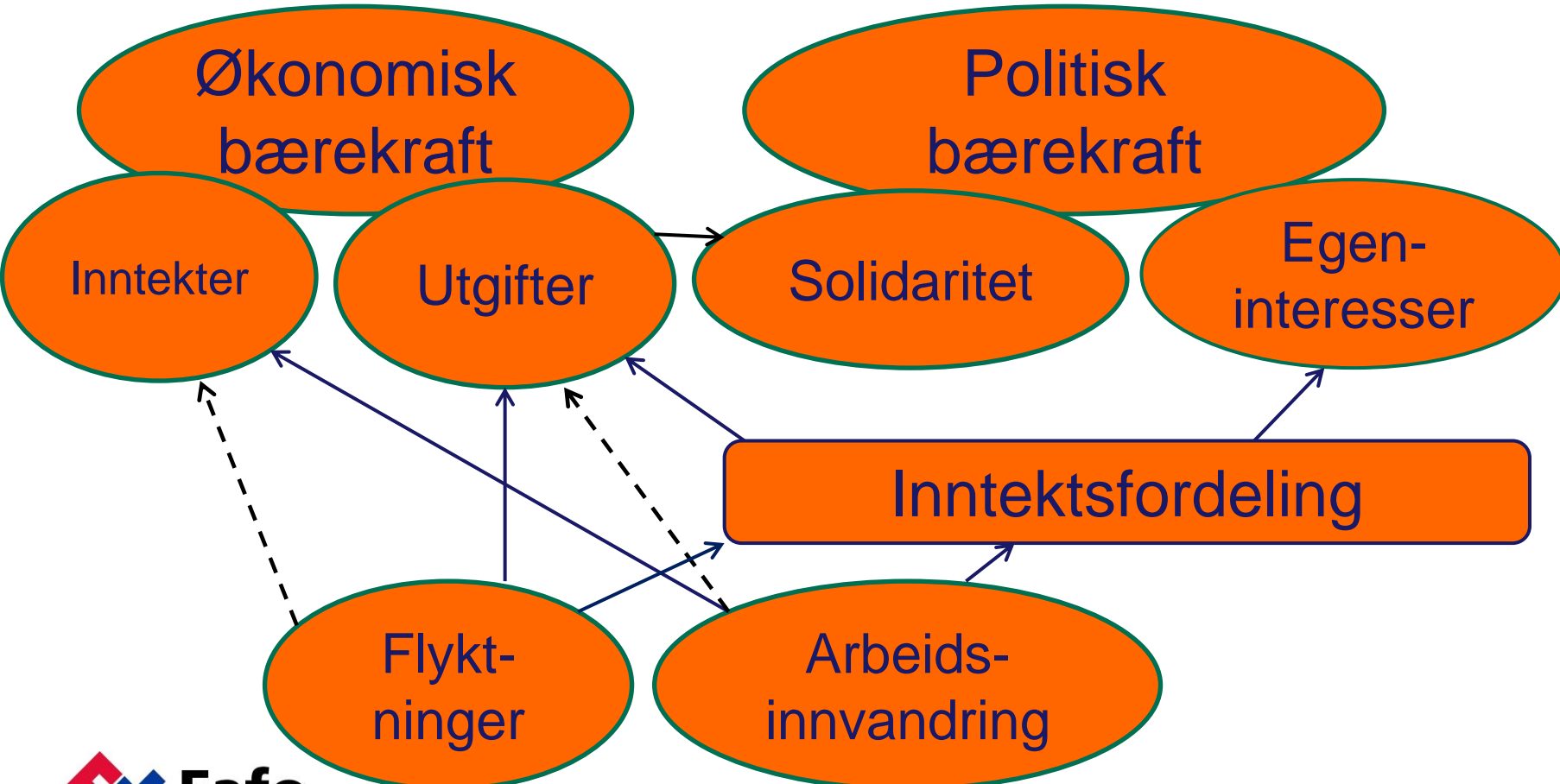

Noen sentrale problemstillinger

- Hva gjør vi dersom flyktingenes produktivitet ikke forsvarer de laveste lønningene i arbeidsmarkedet?
- Den norske modellen: høye lønninger også nederst i lønnsfordelingen, og sjenerøse velferdsytelser. Kan dette opprettholdes?
- Hva skjer med flyktingenes yrkesdeltakelse dersom de laveste lønningene i arbeidsmarkedet synker?
- Kan produktiviteten heves? Kvalifisering

Den norske arbeids- og velferdsmodellen

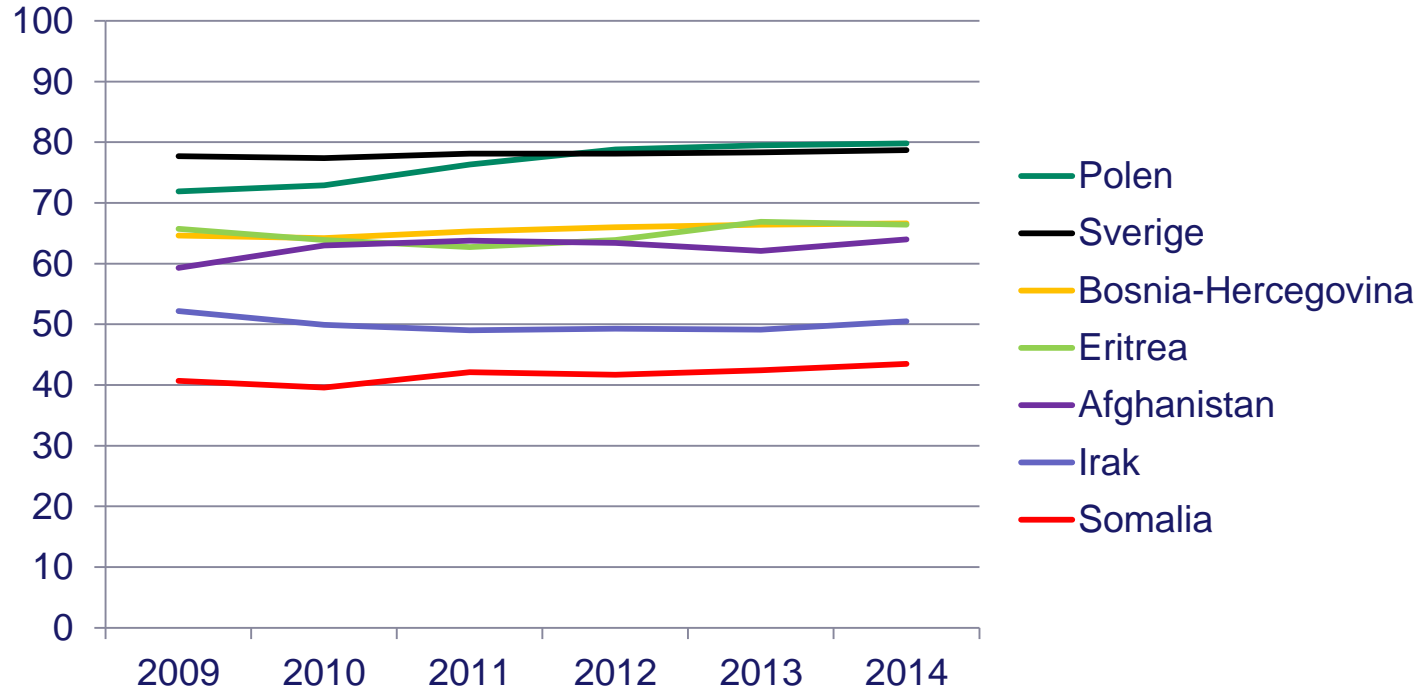

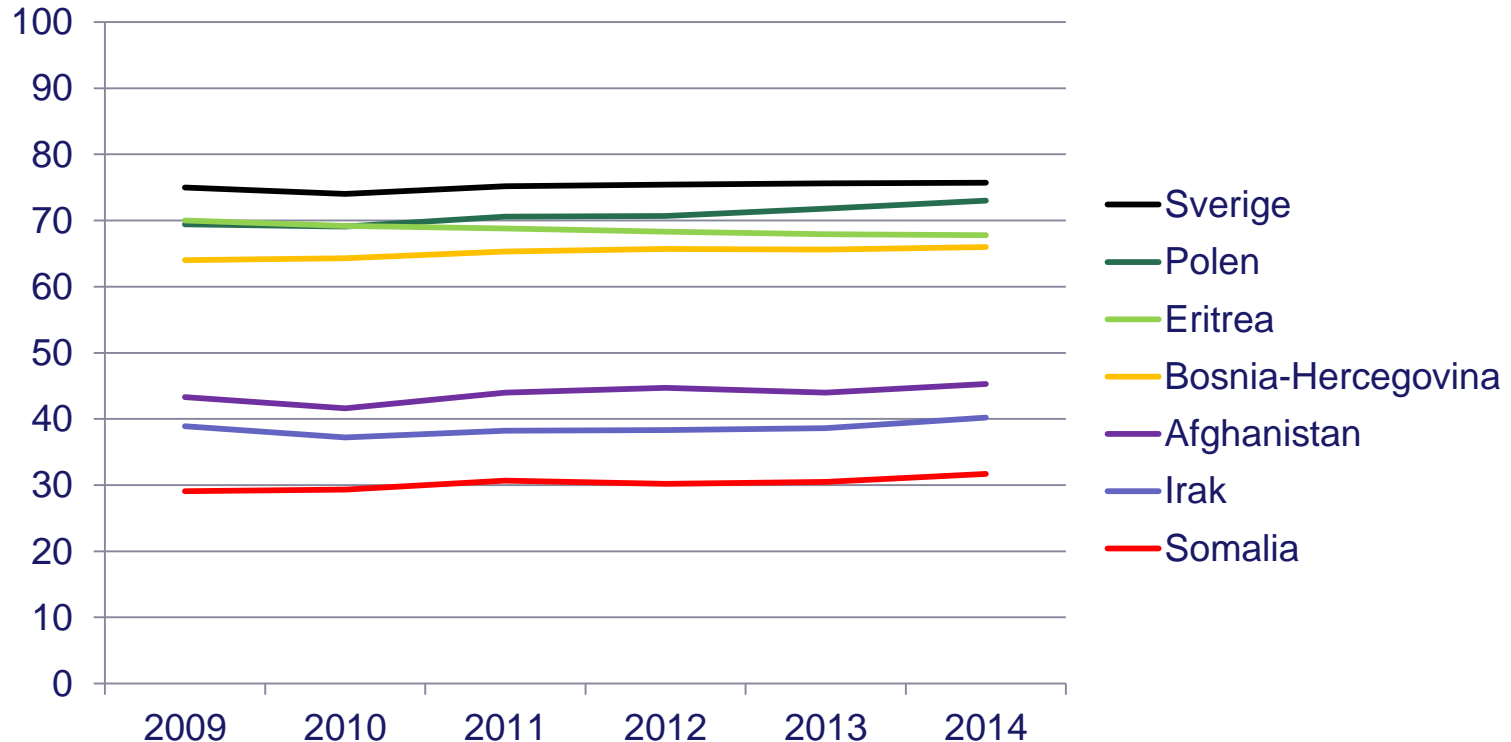
Hvor hardt vil det knake i

- Inntektsfordelingsleddet. Vil arbeidslivsmodellen klare å hindre økte lønnsforskjeller?
- Utgiftsleddet. I hvilken grad lykkes vi i integreringsarbeidet?

Prosent sysselsatte innvandrere 15-74 år. Menn m minst 7 års oppholdstid. Kilde: ssb

Prosent sysselsatte innvandrere 15-74 år. Kvinner med minst 7 års oppholdstid. Kilde:ssb

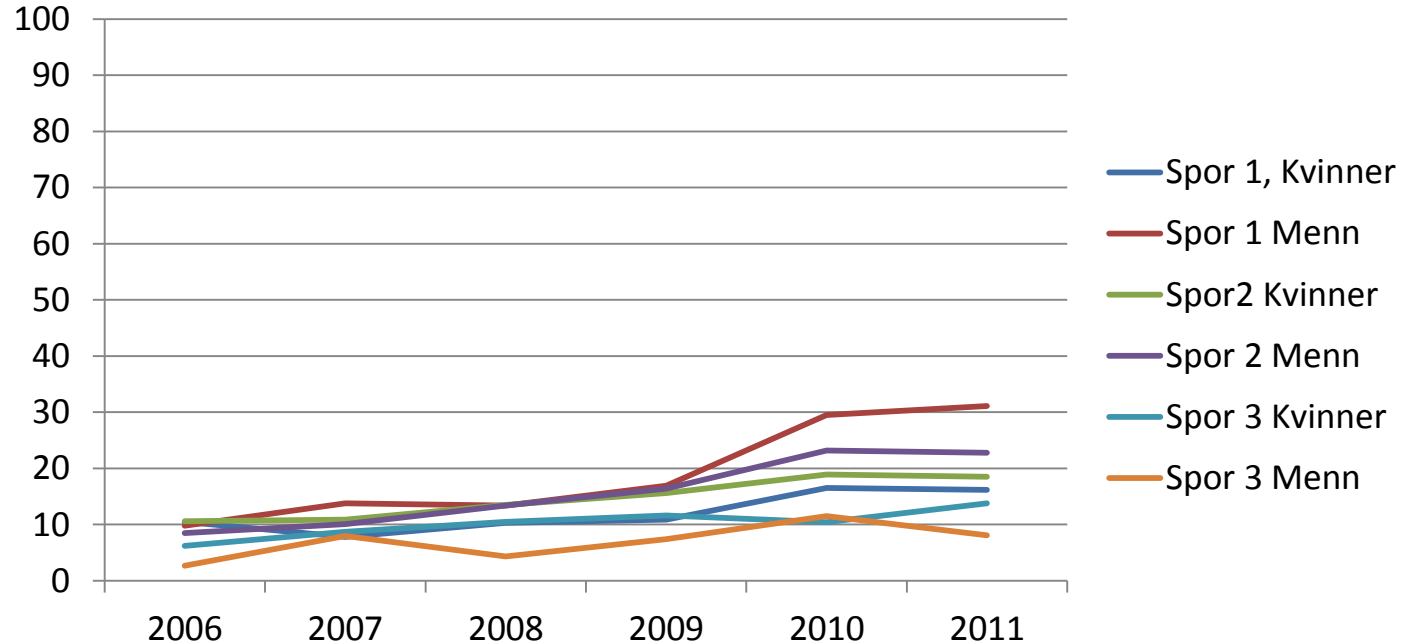

Utdanningsnivå, befolkningen over 16 år. Norge 2014. Kilde: SSB

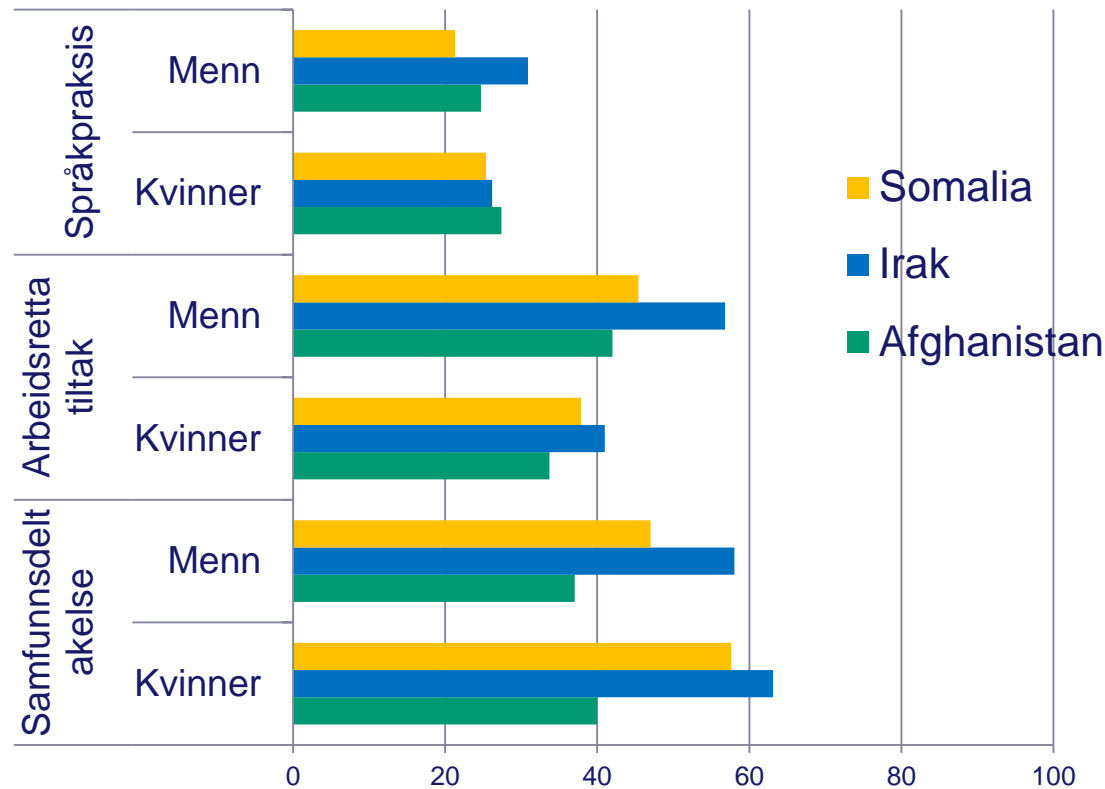
	Ingen utdanning	Grunnskole	Videregående skole	Universitets- og høgskole-utdanning, kort	Universitets- og høgskole-utdanning, lang
Norge	0,0	27,3	41,3	22,7	8,7
Bosnia-Herzegovina	1,2	21,1	43,6	25,1	9,1
Somalia	12,5	63,8	15,4	6,8	1,5
Syria	1,4	45,3	25,1	20,0	8,1
Eritrea	3,5	62,1	22,7	9,3	2,4
Irak	3,4	50,7	21,6	18,6	5,7

Prosent deltakere i intro som deltok i grunnskoleopplæring i løpet av ordningen, etter startår i program

Andel av deltakere som har deltatt to år i program som har hatt minst ett tiltak innen samfunnsdeltakelse, arbeidsretta tiltak eller språkpraksis.

Tiltaksregimet – hvorfor bommer vi så kraftig på de med lite utdanning?

- Introduksjonsprogrammet dårligst for denne gruppa – rammene er der men innholdet mangler.
Tradisjonell norskopplæring
- NAV overtar tidligere introdeltakere som ikke har tilstrekkelige kunnskaper til å gjøre seg nytte av NAVs tiltak
- NAV aktiverer disse i tilgjengelige tiltak
- Kofferten full av papirer som ikke gir jobb
- - og de skal ut i den norske modellen

Kompetansemismatch – hva er alternativene?

- a) Betale for at folk skal stå utenfor
- b) Redusere lønnskostnadene for arbeidsgiver
- c) Heve kompetansen
- d) Offentlig sektor som employer of last resort

For å lykkes med c) må det til omfattende nytenkning og investeringer – men hvis alternativet til å lykkes er a) blir det uansett dyrt